

Социален дизайн

Юни 2012 г.

Доклад с резултати

Международна конференция "Управление на водите в Централна и Източна Европа: Проблеми и предизвикателства"

Клиент: Министерство на околната
среда и водите

Автор: Кристина Тодорова

Съдържание

1	Контекст.....	1
2	Подготовка на участниците, модераторите и лекторите	1
3	Дискусии в работни групи през първия ден, 21 май	2
4	Водно кафене, втори ден, 22 май	4
5	Заключения и препоръки.....	7

1 Контекст

На 21-22 май Министерството на околната среда и водите, заедно с Басейнова дирекция Източнореломорски район, организираха **международна конференция част от Европейската „Зелена седмица“ 2012** на тема "Управление на водите в Централна и Източна Европа: Проблеми и предизвикателства". Мрежата на басейновите организации в Централна и Източна Европа (CEENBO), както и експерти в областта на управление на водите в Централна и Източна Европа, взеха участие в събитието.

Конференцията се състоя в гр. София в периода 20-ти - 22-ри май. Основна цел на Форумта беше да запознае участниците с проблемите и предизвикателствата пред Управлението на водите в Централна и Източна Европа, както и да се обменят опит и идеи във връзка с практическото приложение на **Пакта от шестия международен форум за управление на водите**, проведен по рано тази година в Марсилия.

Ролята на екипа на denkstatt беше да подпомага модераторите по време на сесиите и да фасилитира дискуссионните групи. Този доклад представлява резюме на резултатите от практическата работа по време на дискусиите.

2 Подготовка на участниците, модераторите и лекторите

За участниците в събитието бяха подготвени презентации, които да спомогнат за по-добрата организация на събитието. Бяха изготвени следните насоки на български и на английски език:

- Насоки за участниците;
- Насоки за лекторите;
- Насоки за модераторите.

Акцентът беше върху целите на Конференцията, тяхна роля и какво могат да очакват.

Допълнително от страна на denkstatt бяха организирани две идеи за улесняване на работата на участниците. Едната, **Водопад на надеждата**, представляваше голям плакат с водопад, върху който участниците имаха възможност да залепят своите предложения, проблеми и предизвикателства. Другата, **WaterID**, представляваше интерактивна стена, на която участниците разглеждаха профилите на присъстващите, представени по нестандартен начин.

3 Дискусии в работни групи през първия ден, 21 май

Работните групи се проведоха паралелно в рамките на 30 минути и бяха на следните теми:

- **Работна група А: Европейското законодателство относно наводненията**
- **Работна група Б: Европейското законодателство относно засушаванията и недостига на вода**

По-долу са приложени резултатите от дискусиите.

Работна група: Европейското законодателство относно наводненията

Участниците в тази работна група бяха около 40 човека, разделени на 4 подгрупи, една от които работи на английски език. Времето за работа беше използвано целесъобразно. Някои от групите съумяха да дефинират по няколко проблема, включително и да дадат предложения за тяхното решение. Накрая участниците имаха възможност да дадат своя глас за това доколко сериозен, важен и спешен даден проблем. Броят на гласовете до всеки дефиниран проблем указва тежестта му според участниците.

Основни проблеми идентифицирани по време на дискусиите:

- Необходимост от оценка и възстановяване на екосистемите преди и след прилагане на програмите от мерки от ПУРБ (Планове за управление на речните басейни) и ПУРН (Планове за управление на риска от наводнения) – **8 гласа**;
- Необходимост от координация на критериите за оценка на трансгранични наводнения и мерки за управление – **6 гласа**;
- Липсва координация на директивата за наводненията с директивата за опазване на биоразнообразието – **6 гласа**;
- Липса на достатъчен опит за оценка на риска на районите със значителен потенциален риск – **3 гласа**;
- Липса на централизация по отношение на управлението на водите – **3 гласа**;
- Липсват единни европейски критерии за определяне на значимостта на наводненията на размера на щетите (особено за нематериални щети) – **2 гласа**;
- Как се определя изпълнителя на аварийни мерки – **2 гласа**;
- Директива за наводненията не е достатъчно специфична по отношение на оценката и управлението на риска в трансгранични речни басейни – **0 гласа**;
- Необходимост от намаляване на уязвимостта от наводнения и на изменението на климата в речните басейни – **0 гласа**.

Предложени решения:

- Идентификация на най-добри практики от други страни, съобразени с възможностите и капацитета на съответната страна;

- ◆ Разработване на обща методика, която да се прилага сходно за всички страни;
- ◆ Да се ангажира местната власт при определяне на изпълнител на аварийни мерки;
- ◆ Ефективна обмяна на информация между страните;
- ◆ Да се вложат съвместни усилия от отделните страни за мониторинга и прогнозирането на трансгранични наводнения и създаването на системи за автоматичен обмен на данни;
- ◆ На базата на съществуващите модели и информация да бъде направена преценка за необходимостта от разработването на допълнителни модели за намаляване на уязвимостта от наводнения и от изменението на климата в речните басейни.

Работна група Б: Европейското законодателство относно засушаванията и недостига на вода

Участниците в работната група бяха сравнително по-малко, 7-8 души сред които и двама гости-чужденци. Това позволи да се проведе дискусия по посочената тематика и да се дефинират следните проблеми и решения.

Основни проблеми идентифицирани по време на дискусията:

- ◆ Законодателна рамка - липсва европейска директива и актуални национални нормативни актове;
- ◆ Приложение на съществуващото законодателство – недостатъчна акуратност, недостатъчен контрол;
- ◆ Липсва система за събиране, съхранение и използване на данни за ключови показатели;
- ◆ Недостиг на коопериране между институциите и прилагане на интегриран подход.

Предложени решения:

- ◆ Методология за определянето на минимален речен отток;
- ◆ Засилва се контрола над минималните речни оттоци;
- ◆ Засилва се контрола за спазване на лимитите за водоползване, като например черпенето на подземни води за напояване на земеделски култури;
- ◆ Не се допускат неточни, "изкривени" ОВОС за ВЕЦ/ВЕИ;
- ◆ Разработена е система за съхранение на информация и наблюдение на риска от засушаване на база ключови показатели (KPI);
- ◆ Актуализират се и детайлизират приоритетите за водоползване в моменти/райони на засушаване.

4 Водно кафене, втори ден, 22 май

Идеята за *Водното кафене* е вдъхновена от методологията за *Световното кафе*. Миналата година на конференцията бе проведена за първи път и участниците споделиха много позитивни отзиви за дискусиата. Тази година, формата на Кафенето бе променен, за да се даде акцент на различните участници и роли в управлението на водните ресурси. Целта бе да се даде възможност да се погледне един и същи казус, но от

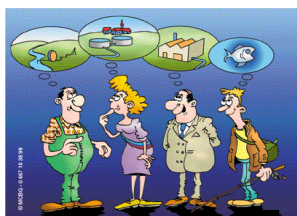
призмата на различна гледна точка, а именно от призмата на 1) Обществото, 2) Неправителствения сектор, 3) Местната администрация и 4)

Бизнеса.

Задачата за участниците бе създаването на **План за управление на Великата река** като резултат от намиране на консенсус между гореспоменатите заинтересовани страни. Всяка от страните трябваше да избере трите най-важни приоритета във връзка със създаването на Плана за управление на Великата река.

Участниците бяха запознати и с разликата между позиционни преговори и преговори основани на интереси.

По долу са показани резултатите от дискусиата. Интересно е, че макар участниците искрено да се забавляваха на възможността да дискутират познати проблеми и предизвикателства под различни роли, същевременно генерираха и приложими идеи. По-важното е, че редица от тях споделиха, че това упражнение им е дало различна перспектива за начина на провеждане на преговори в реална ситуация и ще се възползват от това знание при следващата възможност:

Водно кафене

Таблица 1. Заинтересовани страни и приоритети

Заинтересовани страни	Приоритети
<p>Местна Администрация</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Добро състояние на реката - Качество на водите (псов, автоматична станция за мониторинг, рекреация) - Количество – питейни води, напояване 2. Инфраструктура-подобряване - Наводнения - Земеделие - Енергетика 3. Създаване на работни места – инфраструктурни проекти - Залесяване - Развитие на бизнеса – туризъм - Проекти
<p>Неправителствен сектор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Да бъдат разрушени язовирните стени с цел повишаване на биоразнообразието в долното течение 2. Да бъде изградена ПСОВ за фабриката 3. Биологично земеделие и изграждане на нови защитени зони
<p>Общество</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чиста вода 2. Възможност за рекреация 3. Ниска цена на водата
<p>Бизнес</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осигуряване на по-голяма печалба(ниски такси, данъчни преференции, съфинансиране от ЕС фондове) 2. Зониране на района на различни дейности и гарантиране на ресурса необходим за тях 3. Дейността да бъде включена в Плана за управление на речните басейни

По време на преговорите между председателите на различните заинтересовани страни се обсъдиха следните цели и мерки за тяхното постигане:

Таблица 2. Цели и Мерки

Цели	Мерки
<ol style="list-style-type: none"> 1. Добро състояние на водите, както и достатъчно количество 2. Инфраструктура 3. Екологично чисто земеделие 4. Създаване на защитени зони 5. Създаване на работни места 	<ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на мониторингови станции, както и извършване на мониторинг на рибите; - Да бъде променено мястото на ПСОВ, или да няма заустване; - Да бъдат изградени хидроенергийни съоръжения на язовирните стени, както и място за рибен пасаж; - Велоалеи и залесяване - Създаване на екологично чисто земеделие

След проведените преговори успешно беше намерен консенсус, който отразява следните решения:

1. Обществото да бъде информирано за всички процеси;

2. Изготвяне на проект за обявяване на защитена територия, заедно с информационна кампания;
3. Построяване на ВЕЦ на съществуващия язовир.

5 Заключение и препоръки

С цел подобряване на цялостната организация на предстоящи събития, както и резултата от тях, представяме следните препоръки:

- Ранно предварително запознаване на всички участници с целите на конференцията, както и с търсения резултат, за да може по време на конференцията не само да се обменят идеи, но и да се намират конкретни решения;
- Форматът на събитието да позволява по-голяма възможност за дискусия, споделяне на идеи, предложения и обсъждането им по време на самата конференция;
- Подобряване презентационните умения на лекторите чрез кратко предварително обучение;
- Да се осигурят подходящи преводачи за присъстващите гости, тъй като руско говорещите гости бяха изолирани заради това, че не демонстрираха достатъчно владение на английски език.

Считаме, че екипът на Басейнова дирекция доказва опита и уменията си в организацията на подобни събития. Благодарим за възможността отново да се докоснем до професионализма и ентузиазма на колегите.